

Leen Verbeek spreekt op Arie Groeneveltlesing

Geïnspireerd door het leven en het werk van Arie Groenevelt gaat Leen op ervaringen uit zijn eigen leven en werk en hoe die een verband hebben met mensenrechten, democratie, politiek. Een spiegel om te prikkelen hoe je in verschillende situaties zelf zou handelen.

Leen vertelt over zijn ondersteuning aan vakbonden in Guatamala en hoe lastig het kan zijn om een democratische organisatie te ontwikkelen. Zowel op lokaal niveau als ook landelijk. Lokaal omdat mensen het soms lastig vinden om voor of tegen de een of andere kandidaat te stemmen die ze beide respecteren. Landelijk omdat partijen hun macht gebruiken om minimale voorwaarden van vakbonden te accepteren. Bijvoorbeeld bij de oprichting van een Sociaal Economische Raad (SER) in Guatamala. De voorwaarde van de bonden om als vakbond te worden erkend en dat afspraken zouden worden nageleefd was niet voor de werkgevers niet acceptabel. De SER is er toch gekomen, maar via oprichting van “gele” bonden die aan de leiband van werkgevers lopen. Het bijzondere is nu dat er toch wetten tot stand komen die verbetering opleveren, zoals bijv. een wet op het minimumloon. Maar met democratie heeft het nog steeds weinig te maken.

Een aantal vertellingen gaan over de Raad van Europa en de boeiende situaties waarin je kunt terechtkomen in de omgang met verschillende nationaliteiten. Het leert je relativeren en goed na te denken over de context waarin mensen leven en handelen. Niet altijd is alles wat het lijkt.

Als voorzitter van Deltametropool heeft Leen gemerkt dat we intussen lessen kunnen trekken uit ontwikkelingen van andere metropolen die voorheen in Nederland kwamen om van ons te leren, bijvoorbeeld hoe wij Vinex steden hebben ontwikkeld. We zijn geen voorloper meer. In andere landen weet men meer out of the box denken te stimuleren en minder vast te houden aan oude patronen.

Hij vertelt ook over geesten in het oerwoud die, als er open voor staat, je leiden door het oerwoud en je waakzaam en positief houden.

Met trots vertelt hij over hoe Lelystad bouwt aan een nieuwe luchthaven en belangrijk is als overloopgebied. Dit trekt nieuwe bedrijven aan en levert veel nieuwe werkgelegenheid op. Veel bedrijven die innovatie in hun vaandel hebben staan en zo het imago van Flevoland aanzienlijk veranderen.

Flevoland was aanvankelijk agrarisch en de graanschuur van Nederland. Dat is al lang niet meer het geval. De agrarische sector is nu vooral innovatie gedreven. Men loopt voorop met satelliet sturing van de productie, met de inzet van drones etc. Men loopt wereldwijd voorop met precisie teelt en de ontwikkeling van nieuwe producten en technieken. Leen gelooft hier heilig in en heeft vertrouwen dat een oplossing voor wereldvoedselvraagstuk hierdoor mogelijk is.

Als voorzitter van de nationale databank wegverkeer, ziet hij hoe snel de techniek zich ontwikkelt in de richting van de intelligente auto. Hij is ervan overtuigd dat in 10-15 jaar de wereld er totaal anders zal uitzien. Individueel autobezit zal verdwijnen. Geleid vervoer is te verwachten, waarbij de techniek zal bepalen hoe je op de snelste en efficiëntste manier van A naar B komt. Dit heeft grote effecten voor ruimtelijke infrastructuur. Bijvoorbeeld parkeergarages zullen in de toekomst niet meer nodig zijn. Wat gaan we hier mee doen? Wat betekent dit voor de vastgoedontwikkeling?

Tegenover deze high tech ontwikkeling plaatst Leen zijn ervaringen in het Talamanca gebergte in Costa Rica; hij komt daar al veel. Het is een erg afgelegen gebied. Vrouwen domineren daar de samenleving. Hij is betrokken geweest bij de bouw van een schooltje voor Indianen. Dit was succesvol, maar na de opleiding bleek vervolgonderwijs buiten de regio een lastig probleem door de afstand. Na veel aandringen is er toen een middelbare school gebouwd. Dit leverde weer nieuwe problemen op om de kosten van schoolboeken nu betaald moesten worden. De vrouwen hebben vervolgens een coöperatie opgericht, die uitermate succesvol was. Ze hielden uiteindelijk zoveel geld over van hun activiteiten, dat het hebben van geld op zich een probleem werd. Het werd in een zo grote last dat de vrouwen uiteindelijk besloten de productie te verminderen zodat er alleen nog maar voldoende geld was voor de kosten van de scholieren.

Tenslotte gaat Leen in op zijn ervaringen met vluchtelingen. Volgens hem moeten we dit probleem nuanceren. Veel mensen vluchten voor radicalisering. Maar ook radicalisering moet je nuanceren; de radicalisering van Breivik anders dan die in het M.Oosten. Wraak op westen leeft daar breed. De gevolgen van de geschiedenis spelen daarbij een grote rol. Maar radicalisering is vaak ook een gevolg van een uitzichtloos bestaan en van wanhoop. We moeten vluchtelingen niet demoniseren; als we ze toelaten horen ze erbij. We moeten toewerken naar een inclusieve samenleving. Hij noemt Aarhus als voorbeeld. Daar waren jarenlang grote problemen met radicale jongeren. Er is toen een programma voor een sociale politie opgezet. Wijkgericht. Doel was probleemgevallen direct te signaleren en te volgen. Radicalisering is daar drastisch gedaald. Het wrange is dat wij in Nederland dit systeem ook hadden maar door de bezuinigingen hebben dit zelf afgebroken. De huidige problemen zijn daar mede het gevolg zijn, maar dat betekent niet dat we deze niet aan kunnen. In eerdere periodes hebben we vergelijkbare aantallen vluchtelingen kunnen opvangen. We moeten niet in de valkuil van Wilders vallen, aldus Leen.

Hij besluit zijn lezing met de volgende spreuk van Pauli "Future is the consequence of what you do now."